

Erzurum'da Bir Halk Üniversitesi

– Arzeni · 06 Mart 2012

Ağırlaşan koku ciğerlerime kadar işledi. Aylarca kapalı kalmış bir mekân başka nasıl olurdu ki ? Burası, bir döneme imza atmış nice insanların kitap okuma yeri. Hayır hayır ! Adeta onların evleriydi. Yürürken, okunmuş eski dergi ve mecmular ayaklarıma değiyordu. Verilen emekler aklıma gelince, eğiliyor onları teker teker topluyorum. Aman Allah'ım! Bu ne servet'i fün'un, servet'i umum, servet'i kütüp?... Aklıma bütün küfürler geldi, kırk boğuma takılıp dilimde parçalandı. Sahip çıkamadığımız nice gün yüzü görmüş, hazinelere yaptıklarımız aklıma gelince. Böylesi gün yüzü görmemiş hazinelere yapamadıklarımız dilimde parçalanıyor. Hoyratlık, garabet, bilgi karmaşası, vurdumduymazlık, vefasızlık, kim kiminle neredeler?... off off Burası yakın tarihimizin yazıldığı yerlerden biri. Burası ,altmışsekiz, seksen ve sonrası kuşakların uğrak yeri .Burası ilim, edebiyat, şiir, şair, felsefe yumağı güzellikler bahçesi. Çayın bile içilirken kendince lezzete büründüğü mekân. Ayranın bile kaşıkla içildiği yer . Farklılık ve farkındalık buranın mayasında var. Burası üç çeyrek yüzyıla yakın geçmişiyile şehrin makus talihine çelmeler atılan yer. Huma kuşu'nun göç göç olduğu yer. Siyasetin sağ ve sol olarak adlandırıldığı dönemlerde; sağ ve sol görüşlü, dindar ve ateist insanların belki de Türkiye'de oturup konuşabildiği ender mekânlardan biri. Her görüşten insanın, duvarlarına kendi görüşlerinde şiirlerini, resimlerini asabildiği ve her fikri olanın fikirlerini konuşabildiği , tartışabildiği bir ortam. Nice sanat, sinema ve edebiyat insanının kahveyi bahane ettiği mekândı. Ahh ulan ahh, diye hayıflandım ! Vurdum elimde ki kalemi yere. Yazmayacağım artık, beynimi kurcalayan cümleleri bir daha. Okumayacağım, beyni kurcalanmış insanların kitaplarını. Bunca kitap, dergi yazılmışta ne olmuş. Hani onları okuyan? Hani onlara değer veren ? diye karamsarlık dünyasında yalpalanıyor kavisler çiziyordu zavallı bedenim. Hezeyan sarmıştı tüm beynimi. Bedenim, tir tir titremede önüne çöktüğüm kırık iskemlede. 1938 de açılmış ve sahibinin ahirete irtihali sonrası kapısına kilit vurulmuş mekândı burası. Kapısında kocaman bir kilit vardı. Prangalara vurulmuştu bir tarih. İşte, 1995 te UNESCO'DAN halk üniversitesi adıyla ödül almış mekândan dışarı çıktığımda elli yıl yaşlanmış bir ruh haliyle kapıya doğru yöneldim. Yaşamak ne acımasızdı bu zamanda. Zamanın bile doğram doğram edildiği, insanlığın çirkef bir çarkta çalkalandığı dünya yaşanmaz olmuştu. Epey yürümüşüm kendimden habersizce. Ayaklarımdı beynime hükmeden. Zaten ayaklar değil miydi, şu memlekette; yıllardır başa hükmeden? Biraz daha kendimden habersizce yürümüşüm... -Abi baksana, o elindeki eski kitaplardan birini bana verebilir misin? -Hıı kitap mı? Yorgun bedenimin, savruk kollarına tutunmuş titrek ellerimde üç adet kitap vardı. Nedense unutmuşum o güzelim mekandan çıkarken bu kitapları, hayır hayır hediye edilmişti, beynime hükmettiğimde karar verdim. -Ne ya-pa-cak- sın çocuk ,bu kitapları? diye kekeleyerek sormuşum soruyu. Sohbetimizin sonlarına doğruydum, Salih söyledi. Salih'e bu kitapları sana veremem dediğimde; ayaklarım gayri ihtiyari İnşirah kitapevi'ne getirmişti bizi. İşte buradan seç seçebildiğin kadar dedim, Salih'e. Salih'in yüzünde ki gülümseme, beni Hemşin Pastanesi'nde kapıldığım o hezeyandan umutlar dünyasına götürdü. Allah'ım sen ne büyüksün! Necip Fazıl'ın Sakarya Türküsü geldi birden aklıma, bir bölümünde şöyle diyordu üstat; 'Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;

Oluklar çift; birinden nur akar; birinden kir. Akışta demetlenmiş, büyük, küçük, kâinat; Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat! Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne, Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine; Çatlıyor, yırtınıyor yokuşu sökmek için. Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin? Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur, Sırtına Sakarya'nın, Türk tarihi vurulur. Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük? Bu dâva hor, bu dâva öksüz, bu dâva büyük' Evet bu dava büyüktü, bu dava vatanın bekâsı ve bu bekâ'nın yeni temsilcileriydi. Salih ve onun gibiler umudum, tüm yorgunluğum ve hezeyanlarımsa buhar olmuştu.

Selamlarımla ...

NOT: Bu yazıyı bir yıl önce yazmıştım. O tarihlerde sahibinin ölümü sonrası kapanmış olan bu mekan, yazının tesiri olacak ki yeniden açılmış...Açanlara ve tarihe sahip çıkanlara selam olsun...